

Stemmer. Jo, jeg oplyste sidste Gang, da denne Sag var under Behandling, at det havde fundet Sted ved mit eget Valg, og netop næsten nøiagtig med de samme Ord, som her er paataalt ved Valget i Aalborg. Det har ogsaa, som det er blevet nævnt her i Salen, fundet Sted ved andre Valg, og man har aldrig nogensinde før deri fundet Anledning til Paataale. Der har fundet meget være Ting Sted. Det er endog ved tidligere Valg meddelt her i Salen, at Valgbestyrelsens Formand har været fraværende, da Valglistenførerne kom med Valglisten, og Valget skulde sluttes, og jeg tror, det blev oplyst, at man sad og drak et Glas Punsch, medens man gik omkring og ikke kunde finde ham. Jeg veed nu ikke, om man anser det for mindre anstødeligt, at Valgets Afslutning gjøres afhængig af, naar Formanden bliver færdig med at drikke sin Punsch, end af en bestemt Tidsfrist; thi den førstnævnte Grund fandtes dog ikke tilstrækkelig til at omskøde Valget. Maa jeg tilføje, at efter min fulde Overbevisning er det rigtigt, at Formanden sætter en saadan Tidsfrist, fordi den almindelige Anledning til, at Valgets Afslutning trækker i Langdrag, netop er den, at Folk mene, at det ikke har nogen Hast. Ved Valgene finder der altid meget Uro og Forstyrrelse Sted imellem Valgerne, hvoraf mange gaa fra og til Mødestederne, uden at afgive deres Stemmer, idet de beständig tro, at det ikke har nogen Hast, og først, naar der er sat en bestemt Tidsfrist, faaer den Art Valgere en Fornemmelse af, at de maa skynde sig, dersom de ville benytte deres Valgret, forinden det er for sildig. Det er mig altsaa umuligt at erkjende, at de Anker, der ere fremsatte mod dette Valg, have nogensomhelst anden Betydning end de Anker, der kunde fremsættes imod ethvert somhelst andet Valg, i det Mindste af dem, som jeg har havt Leilighed til at overvære. Nu have vi hørt grundig og tydeligt forklaret, hvorledes Valgloven skal forstaaes og hvorledes den skal bringes til Anvendelse, men jeg vil rette det Spørgsmaal til de ærede Herrer, som have givet Forklaringen, om de have set Valgloven nogetsteds blive nøiagtig saaledes bragt i Anvendelse, eller om den ikke i en eller anden Retning er bleven anvendt paa en anden Maade. Jeg har i det Mindste aldrig set det, og jeg betvivler, at det nogensinde er sket. Der er saa mange tilfældige, lokale Forhold, der kunne indvirke forstyrrende paa Valget, og Nødvendigheden af først og fremmest at ordne disse Forhold paa en praktisk Maade saaledes, at Valgerne let kunne komme til at afgive deres Stemme, stiller saadanne Krav til Valgbestyrelsen, at den i mange Retninger maa tage Valglovens Bestemmelser noget løst, naturligvis dog uden at afvige fra den. Jeg tror heller ikke, at dette bør misbilliges, naar man ser, at det sker i en god Hensigt (Medlemmer le), ja, jeg veed ikke, om de Herrer, der le, tro, at de have Monopol paa de

gode Hensigter. Jeg tillader mig at tro, at baade ved dette Valg og ved mange af dem, hvor langt større Afvigelse fra Valgloven har fundet Sted, er dette sket i den ærlige og oprigtige Hensigt at fremme Valgernes Interesse ved at give dem let Afgang til at afgive deres Stemme, thi dette er ofte forbundet med store Banfælgigheder, navnlig paa de Valgsteder i Provindserne, hvor Lokaltetterne ere meget uheldige. Nu siger jeg, at naar vi idag høre, at deslige smaa Afvigelser fra Valgløvens Bestemmelser, som have fundet Sted i 25 Aar, saa eet saa et andet Sted, pludselig ved dette Valg blive tillagte en Betydning, som man aldrig har hørt, at der er blevet tillagt dem før, naar en saa ringe Omstændighed som den, at Valgbestyrelsens Formand har sagt, at Valgerne skulle have et Kvartier endnu til at afgive deres Stemmer i, hvad der er blevet sagt saa mange Gange før, tillægges en hidtil albeholde ukjendt Betydning, saa er det umuligt at værges sig mod den Tanke, at Hensynet til den Mand, Valget gjælder, spiller en Rolle med, og det er Grunden, hvorfor det for mig er saa pinligt, at der skal gjøres saa stærke Indsigelser mod dette Valg, og hvorfor det forekommer mig, at det vilde være allerhelst, om Valget uden videre Indsigelse godkjendtes, selv om der virkelig kunde være nogen Tvivl tilføede, hvad jeg ikke kan indse, om Valgets Udfald kunde være blevet et andet, hvis de formentlig Uregelmæssigheder ikke havde fundet Sted. Jeg vil nu dertil bemærke, at der er virkelig mange Valg, som have fundet Sted baade sidste Gang og ved tidligere Leiligheder, hvor en ringe Omstændighed har medført, at Valget har faaet et andet Udfald, end det ellers vilde have faaet. Et Sted har det været foranlediget ved Veiret, et andet Sted ved det flette Lokale, hvori Valget er afholdt, kort sagt mange ubetydelige Omstændigheder kunne, naar der staar to omtrent lige store politiske Partier ligeover for hinanden, afgjøre, hvilket Parti der gaar af med Seiren. Men naar der staar to omtrent lige store Styrker af Valgere mod hinanden, saa er det ikke nogen stor Ulykke, enten den ene eller den anden fejrer. De, der skulle haandhæve Loven, skulle gjøre det retfærdig og retfærdig uden at begunstige den ene eller den anden Kandidat, men i Realiteten har det, naar der staar 999 mod 1,000 ikke meget at sige, om det ene eller det andet Parti ved den enkelte Leilighed faar sin Kandidat sat igjennem, naar blot Lovens Haandhævere ikke tilfødsætte dens Bestemmelser i det ene eller andet Partis Interesse. Saaledes som det er gaaet til ved dette Valg kan jeg ikke sige andet, end at hvilket somhelst Medlem af Forsamlingen, Valget gjaldt, vilde jeg være ude af Stand til at negte det min Stemme efter de Dplysninger, der foreligge.

Formanden: Det er endnu indtegnet 6